

Subject: BAMIDBAR/ SHAVUOT 5785

Date: 23 May 2025 at 3:16:19 PM

To: Baruch Taub baruchtaub120@gmail.com

1. אמת ליעקב במדבר פרק א פסוק א (פרשת במדבר).
וידבר גו' בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר שאו את ראש (א)
וגו'.

הנה המנין הזה, כנראה מסדר השבטים שמנה את גד אחר ראובן ושמעון,
היה ביחוד כדי לסדר את ענין הדגלים. ולכאורה תמוה, הלוא תיכף
כשיצאו בני ישראל ממצרים יצאו בני ישראל על צבאותם וכדכתיב [שמות
י"ד פ"ח]: ובני ישראל יוצאים ביד רמה, וכן [שם י"ג פ"ח]: וחמשים בני
ישראל וגו', הרי שלא יצאו כעבדים הבורחים מאדוניהם אלא כעם חפשי,
!ואמאי המתינו מלסדר את הדגלים שנה תמימה, אתמהה
אלא שבאמת ענין הדגלים לכאורה הוא פירוד הלבבות, כי זה ודאי שכל
צבע יש בו איזה סמל מיוחד, וכן הציורים שהיו על כל דגל ודגל, הלא זה
ציין כי כל שבט ושבט יש לו תכונה או שאיפה מיוחדת - ומטרת האחד
שונה ממטרת השני, ונמצא כי לכאורה הדגלים גרמו לפירוד הלבבות, אלא
מכיון שהיה לכולם מרכז אחד, והיינו המשכן, וכולם חונים מסביב למשכן,
אין זה גורם לפירוד אלא כל א' עומד על משמרתו המיוחדת לו ואין כאן
שום פירוד, וכמו באדם - וכי מפני שהאזנים נבראו לשמוע והעינים לראות
וכי תעלה על דעתך שתהיה ביניהם פירוד ומחלוקת, וכמו כן באומה, מכיון
שכולם מרוכזים לנקודה מרכזית אחת אם כן אין חשש פרוד ומחלוקת,
ולפיכך כל זמן שלא הוקם המשכן ולא היה עדיין מרכז רוחני אז היתה כל
האומה חטיבה אחת ודגל א' לכולם, משא"כ אחר שהוקם המשכן כי אז
אין שום חשש לדגלים, ולפיכך אחר שבחדש הראשון בשנה השנית הוקם
המשכן התחילו להתעסק בדגלים בא' לחדש השני בשנה השנית, ונכון

2. שם משמאל במדבר שבועות שנה תרע

במד"ר רות (פ' ז') וימד שש שעורים וגו' א"ר יהודה בר"ס בזכות וימד
שש וגו' זכה ועמדו ממנה ששה צדיקים וכאו"א בהן שש מדות דוד יחזקי'
יאשי' חנני' מישאל ועזרי' דניאל ומלך המשיח, ע"כ. הנה זקני'
זצוקללה"ה מקאצק אמר דענין המלוכה לא הי' נמצא בישראל והיו צריכין
ליקח זאת מעמון ומואב, עכלה"ק. והפירוש פשוט כי באשר כל ישראל
כאיש אחד המה אינו שייך שאחד ישתרר על חברו כמו שאין האבר האחד
שבאדם משתרר על האבר האחר, ומרע"ה שהי' מלך הוא מחמת שהי'

נבדל מכלל ישראל ולא הי' נחשב שהוא כאבר מאברי הכלל רק שקול
 משה כנגד כל ישראל. ולכך הוצרכו ישראל ליטול המלוכה מעמון ומואב,
 משום דקליפת מואב גיאות כמשה"כ (ישעי' ט"ז) שמענו גאון מואב גא
 מאוד. וע"כ היתה נפש דהמע"ה טמועה בשבי' בתוך קליפת מואב כדי
 להוציא ענין ההתנשאות מהקליפה ולהביאה אל הקדושה להתנשא
 ולהשתרר לשם שמים. ושאל המלך שלא נתקיימה מלכותו אמרו ז"ל
 (יומא כ"ב ב) משום שלא הי' בו שום דופי, ושמואל הנביא א"ל (שמו"א
 ט"ו) הלוא אם קטן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה, ועבור מעשה זה
 איבד את המלוכה, מפני שהי' חסר לו כח הגיאות והשררה כאמור שם כי
 יראתי את העם ואשמע בקולם. והנה בועז שנתן לה שש שעורים היינו
 שבטובת עינו נתן לה זה שששה הצדיקים הנ"ל שהיו מוכנים לצאת ממנו,
 כמו שמבואר בכתבי האריז"ל בועז בו עז, נתן לה שיצאו ממנה, אף שהוא
 לא ידע עדיין אם ישא אותה, שהרי עדיין הי' מסופק אולי ירצה הגואל
 ללוקחה, מ"מ נהג בה טובת עין ונתן לה, אף שזה כל חמדת ישראל
 דהמע"ה ומלך המשיח, בכ"ז מפני שידע שענין המלוכה יותר טוב שיבואו
 מעמון ומואב כנ"ל, לא השגיח על עצמו כלל רק לטובת ישראל, לטובת
 כלל המלכות שתהי' עצהיו"ט בין תהי' ממנו או מאחר. ובאמת היא
 צדקות גדולה להסתלק מנגיעת עצמו שהיא גדולה עד מאוד, שהיא כל
 ההשתלשלות של מלכות ישראל שהיתה ראוי' לצאת ממנו, להיות נאמן
 [געטרייא] ולהתרצות שתצא ההשתלשלות אף מזולתו אך באופן שתהי'
 עצהיו"ט. ובאמת מזה עצמו נשתלה מלכות בית דוד, שהי' תמיד מבטל
 א"ע לצורך ישראל כמו שכל ספר תהלים מלא מזה:

במדבר

(א,א) וידבר ה' אל משה במדבר סיני וגו'.

במדבר רבה (פרשה א,ז) כל מי שאינו עושה עצמו כמדבר הפקר אינו יכול לקנות את החכמה והתורה לכך נאמר במדבר סיני, עכ"ל, וצריך ביאור.

ונראה לפרש שכל זמן שהאדם חי בה"אני" שלו אז ה"אני" חוצץ בינו ובין קונו ית', אבל כשעושה את עצמו כהפקר סרה המחיצה בינו לבין הקב"ה, ואז אפשר לזכות לחכמה ולהבנת התורה שהיא דעת אלקים. וענין ההפקרות בחכמת התורה הוא שאם למד הרבה לא יחזיק טובה לעצמו ושלא יתגאה בהוראה, והעיקר שאם יחדש חידושי תורה לא יקפיד אם דורשים דבריו לפני הציבור שלא בשם אומרו. ואם האדם משים עצמו כמדבר הפקר, שאינו חושב שהוא הבעל הבית על חכמתו, זוכה שהי' יתן לו חכמה מפיו דעת ותבונה.

ובזה מובן מה שנאמר (פסוק ד) "ואתכם יהיו איש איש למטה איש ראש לבית אבותיו הוא, ואלה שמות האנשים", וממשיך הכתוב להזכיר כל אחד ואחד מהם בשמותיהם כאילו זו הפגישה הראשונה, ותמוה שהרי מנין זה היה באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים, וכבר היו ידועים הנשיאים בשם, שהרי שלשה שבועות מקודם היתה חנוכת המזבח במשכן ואותם ה"אנשים" שנמנו כאן הם היו הנשיאים שהקריבו קרבנות בחנוכת המזבח. עוד יש לדקדק שכאן

נקראים "אנשים" לשון אנשים פשוטים בלי שום מנוי ושררה, על אף היותם אותם הנשיאים שהקריבו אז קרבנותיהם, והיה לו לומר "ואתכם יהיו הנשיאים לבית אבותם". וגם צריך ביאור שתיכף אחר פירוט שמותיהם נאמר (פסוק טז) "אלה קרואי העדה נשיאי מטות אבותם ראשי אלפי ישראל הם", ותוך כדי דיבור נקראו שוב "אנשים" (פסוק יז) "ויקח משה ואהרן את האנשים האלה אשר נקבו בשמות".

והתירוץ הוא שלמדם הקב"ה שאף אם לגבי בני ישראל הם נשיאים ומכובדים, הרי מוטל עליהם לשום את עצמם הפקר כמדבר ולהיות בעיני עצמם כאנשים פשוטים, "ואתכם יהיו איש איש למטה" בלי להתחשב עם שררה הקודמת, "ואלה שמות האנשים" שנבחרו בתורת "אנשים", ועל ידי הנהגה זו ששמו עצמם הפקר כמדבר והשליכו מעליהם כל כבוד עצמי ושררה זכו להשררה האמיתית להיות "ראשי אלפי ישראל".

ובבוא משה ואהרן למנות את בני ישראל "ויקח משה ואהרן את האנשים האלה", ללמדם ענין זה ששימו עצמם כהפקר, "אשר נקבו בשמות" וכהדגשת רש"י בלשונו הזהב "אשר נקבו לו כאן בשמות", פי' כאן דייקא נקבו למשה בשמות כאנשים פשוטים.

(ב,ב) איש על דגלו באתת לבית אבתם יחנו בני ישראל מנגד סביב לאהל מועד יחנו.

הנה כאן בסידור הדגלים מנה שוב סכום